

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	การแจกแจงแบบ t - test
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขนาดต่างกันทั้งโดยรวม และ รายด้าน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
ปรากฏผลดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม การเก็บข้อมูลการวิจัย
ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 177 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 177 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ
100 จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดใหญ่	36	20.3
โรงเรียนขนาดเล็ก	141	79.7
รวม	177	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งหมด 177 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหาร
สถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 79.7 และ ผู้บริหารสถานศึกษา
ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวม
รายด้าน และจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และแปลความหมาย
โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100)
ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 6

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดเล็ก			โดยรวม		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
		n = 36			n = 141			n = 177		
1	การพัฒนาหลักสูตร	3.43	0.25	ปานกลาง	2.77	0.25	ปานกลาง	2.90	0.36	ปานกลาง
2	การนำหลักสูตรไปใช้	3.31	0.37	ปานกลาง	2.77	0.19	ปานกลาง	2.88	0.32	ปานกลาง
3	การประเมินการใช้หลักสูตร	3.19	0.46	ปานกลาง	2.75	0.23	ปานกลาง	2.84	0.34	ปานกลาง
	โดยรวม	3.31	0.24	ปานกลาง	2.76	0.19	ปานกลาง	2.87	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน
 อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนา
 หลักสูตร ($\bar{X} = 2.90$) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 2.88$) และ ด้านการประเมินผลหลักสูตร
 ($\bar{X} = 2.84$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่
 มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ
 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 3.31$) และ ด้านการ
 ประเมินผลหลักสูตร ($\bar{X} = 3.19$) ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร, ด้านการ
 นำหลักสูตรไปใช้ ($\bar{X} = 2.77$) และ ด้านการประเมินผลหลักสูตร ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวมและรายข้อ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดเล็ก			โดยรวม		
	n = 36			n = 141			n = 177		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร	3.28	0.45	ปานกลาง	2.92	0.50	ปานกลาง	2.99	0.51	ปานกลาง
2. การวางแผนในการพัฒนาหลักสูตร	3.33	0.47	ปานกลาง	2.72	0.57	ปานกลาง	2.85	0.60	ปานกลาง
3. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน	3.31	0.46	ปานกลาง	2.79	0.51	ปานกลาง	2.90	0.54	ปานกลาง
4. ความพร้อมของเอกสารประกอบหลักสูตร	3.28	0.45	ปานกลาง	2.74	0.49	ปานกลาง	2.85	0.53	ปานกลาง
5. การจัดประชุมครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.44	0.77	ปานกลาง	2.63	0.63	ปานกลาง	2.80	0.74	ปานกลาง
6. การจัดประชุมชี้แจงนักเรียนผู้ปกครองเกี่ยวกับแผนการหรือโครงการพัฒนาหลักสูตร	3.64	0.79	มาก	2.87	0.74	ปานกลาง	3.03	0.81	ปานกลาง
7. การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษา	3.61	0.80	มาก	2.90	0.75	ปานกลาง	3.05	0.81	ปานกลาง
8. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.36	0.79	ปานกลาง	2.83	0.79	ปานกลาง	2.94	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	โรงเรียนขนาดใหญ่				โรงเรียนขนาดเล็ก				โดยรวม			
	n = 36				n = 141				n = 177			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9. การจัดแหล่งวิทยุการและเอกสารค้นคว้าในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.44	0.96	ปานกลาง	2.81	0.82	ปานกลาง	2.94	0.89	ปานกลาง			
10. การนำทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร	3.58	0.99	มาก	2.74	0.65	ปานกลาง	2.91	0.80	ปานกลาง			
11. การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัด	3.47	1.08	ปานกลาง	2.73	0.71	ปานกลาง	2.88	0.85	ปานกลาง			
12. การจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับการดำเนินงาน	3.53	0.91	มาก	2.77	0.67	ปานกลาง	2.92	0.78	ปานกลาง			
13. ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน	3.56	0.99	มาก	2.72	0.68	ปานกลาง	2.89	0.82	ปานกลาง			
14. ความคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณ	3.42	0.96	ปานกลาง	2.63	0.65	ปานกลาง	2.79	0.79	ปานกลาง			
15. การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก	3.33	0.92	ปานกลาง	2.76	0.70	ปานกลาง	2.88	0.78	ปานกลาง			
16. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร	3.39	0.83	ปานกลาง	2.77	0.75	ปานกลาง	2.90	0.81	ปานกลาง			
โดยรวม	3.43	0.25	ปานกลาง	2.77	0.25	ปานกลาง	2.90	0.36	ปานกลาง			

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
 น้อย 3 ลำดับแรก คือ การเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษา
 ($\bar{X} = 3.05$) การจัดประชุมชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับแผนการหรือโครงการพัฒนา
 หลักสูตร ($\bar{X} = 3.03$) และ การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 2.99$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ มี
 ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ส่วนที่เหลืออยู่ใน
 ระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดประชุมชี้แจง
 นักเรียน ผู้ปกครอง เกี่ยวกับแผนการ หรือโครงการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.64$) การเชิญ
 ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษา ($\bar{X} = 3.61$) และ ความเพียงพอ
 ของงบประมาณในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตร
 ท้องถิ่นด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
 น้อย 3 ลำดับแรก คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 2.92$) การเชิญผู้เชี่ยวชาญ
 ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นมาเป็นที่ปรึกษา ($\bar{X} = 2.90$) และการจัดประชุมชี้แจง นักเรียน
 ผู้ปกครองเกี่ยวกับแผนการ หรือ โครงการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 2.87$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมและรายข้อ

	โรงเรียนขนาดใหญ่				โรงเรียนขนาดเล็ก				โดยรวม			
	n = 36				n = 141				n = 177			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	
1. การจัดประชุมชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับกรนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้	3.36	0.93	แปลความปานกลาง		2.77	0.79	ปานกลาง		2.89	0.85	ปานกลาง	
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้	3.56	0.90	มาก		2.84	0.78	ปานกลาง		2.99	0.85	ปานกลาง	
3. การจัดประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรม วิธีวัดและประเมินผล	3.33	0.92	ปานกลาง		2.77	0.72	ปานกลาง		2.89	0.79	ปานกลาง	
4. การจัดอบรมเพื่อส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยตนเอง	3.42	0.80	ปานกลาง		2.79	0.71	ปานกลาง		2.92	0.77	ปานกลาง	
5. การเตรียมสถานที่แหล่งวิทยการเพื่อสนับสนุนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้อย่างเพียงพอ	3.31	0.66	ปานกลาง		2.90	0.63	ปานกลาง		2.98	0.66	ปานกลาง	
6. การจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหาและกิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่น	3.22	0.48	ปานกลาง		2.69	0.63	ปานกลาง		2.80	0.64	ปานกลาง	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดเล็ก			โดยรวม		
	n = 36			n = 141			n = 177		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
7. การจัดกิจกรรมโครงสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่หลากหลาย สนองความต้องการของนักเรียน	3.42	0.80	ปานกลาง	2.81	0.63	ปานกลาง	2.93	0.71	ปานกลาง
8. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำ หลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้									
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	3.25	0.69	ปานกลาง	2.77	0.65	ปานกลาง	2.86	0.68	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	3.19	0.46	ปานกลาง	2.79	0.46	ปานกลาง	2.87	0.48	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	3.14	0.42	ปานกลาง	2.77	0.48	ปานกลาง	2.85	0.49	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม	3.39	0.64	ปานกลาง	2.74	0.46	ปานกลาง	2.88	0.57	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	3.11	0.82	ปานกลาง	2.57	0.49	ปานกลาง	2.86	0.61	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	3.22	0.76	ปานกลาง	2.57	0.49	ปานกลาง	2.70	0.61	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	3.19	0.52	ปานกลาง	2.63	0.48	ปานกลาง	2.75	0.54	ปานกลาง
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	3.22	0.54	ปานกลาง	2.69	0.46	ปานกลาง	2.80	0.52	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

	โรงเรียนขนาดใหญ่				โรงเรียนขนาดเล็ก				โดยรวม			
	n = 36		n = 141		n = 177		n = 177		n = 177		n = 177	
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
9. การจัดทำสื่อวัสดุอุปกรณ์และเอกสารประกอบหลักสูตร ท้องถิ่นอย่างเพียงพอ สามารถนำไปใช้ได้จริง	3.33	0.71	ปานกลาง	2.87	0.56	ปานกลาง	2.96	0.62	ปานกลาง			
10. การนำภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ ในการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้	3.22	0.79	ปานกลาง	2.79	0.57	ปานกลาง	2.88	0.64	ปานกลาง			
11. การให้ท้องถิ่นร่วมกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล	3.19	0.82	ปานกลาง	2.80	0.60	ปานกลาง	2.88	0.66	ปานกลาง			
12. การจัดทำเอกสารแสดงผลการประเมินการนำหลักสูตร ท้องถิ่นไปใช้พร้อมให้ตรวจสอบได้	3.42	0.69	ปานกลาง	2.79	0.62	ปานกลาง	2.92	0.68	ปานกลาง			
13. การประเมินผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้เป็นระยะ	3.64	0.89	มาก	2.99	0.55	ปานกลาง	3.12	0.68	ปานกลาง			
14. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนำ หลักสูตรไปใช้	3.50	0.97	ปานกลาง	2.89	0.57	ปานกลาง	3.01	0.71	ปานกลาง			
	3.31	0.37	ปานกลาง	2.77	0.19	ปานกลาง	2.88	0.32	ปานกลาง			
	โดยรวม											

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา
 น้อย 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้เป็นระยะ ($\bar{X} = 3.12$)
 การนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ ($\bar{X} = 3.01$)
 และการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ ($\bar{X} = 2.99$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่
 มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง
 ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ส่วนที่เหลืออยู่ใน
 ระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลการ
 นำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้เป็นระยะ ($\bar{X} = 3.64$) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการนำ
 หลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ ($\bar{X} = 3.56$) และ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการ
 นำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตร
 ท้องถิ่นด้านการนำหลักสูตรไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$) เมื่อพิจารณา
 เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
 น้อย 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้เป็นระยะ ($\bar{X} = 2.99$)
 การจัดเตรียมสถานที่ แหล่งวิชาการเพื่อสนับสนุนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้เพียงพอ
 ($\bar{X} = 2.90$) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้
 ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนำหลักสูตร ไปใช้ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการประเมินหลักสูตร	โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดเล็ก			โดยรวม		
	n = 36			n = 141			n = 177		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. การจัดอบรมครูเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร	3.47	0.91	ปานกลาง	2.91	0.62	ปานกลาง	3.02	0.72	ปานกลาง
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น	3.33	0.86	ปานกลาง	2.79	0.60	ปานกลาง	2.90	0.69	ปานกลาง
3. การกำหนดแผนงานหรือโครงการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ให้อย่างชัดเจน	3.14	0.86	ปานกลาง	2.77	0.56	ปานกลาง	2.85	0.65	ปานกลาง
4. การกำหนดเกณฑ์และเครื่องมือประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ให้อย่างรอบคอบ	3.22	0.95	ปานกลาง	2.79	0.64	ปานกลาง	2.88	0.74	ปานกลาง
5. การให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น	3.14	0.72	ปานกลาง	2.62	0.56	ปานกลาง	2.72	0.63	ปานกลาง
6. การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต้นสังกัดในการ ประเมินหลักสูตรท้องถิ่น	3.08	0.73	ปานกลาง	2.72	0.56	ปานกลาง	2.79	0.61	ปานกลาง
7. การประเมินสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสอดคล้องด้าน เศรษฐกิจ สังคมและทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น	3.31	0.71	ปานกลาง	2.86	0.56	ปานกลาง	2.95	0.62	ปานกลาง
8. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับความเหมาะสมด้าน คุณลักษณะของนักเรียน ครู สื่อ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ	3.44	0.65	ปานกลาง	2.71	0.54	ปานกลาง	2.86	0.63	ปานกลาง
9. การประเมินกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตาม โครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	3.42	0.73	ปานกลาง	2.75	0.52	ปานกลาง	2.89	0.62	ปานกลาง

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ด้านการประเมินหลักสูตร	โรงเรียนขนาดใหญ่			โรงเรียนขนาดเล็ก			โดยรวม				
	n = 36			n = 141			n = 177				
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ		
10. การประเมินผลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น	3.28	0.74	ปานกลาง	2.79	0.55	ปานกลาง	2.89	0.62	ปานกลาง		
11. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นเป็นระยะ	3.39	0.76	ปานกลาง	2.74	0.62	ปานกลาง	2.87	0.70	ปานกลาง		
12. การประเมินผลกระทบที่เกิดจากโครงการพัฒนาหลักสูตร	3.06	0.82	ปานกลาง	2.72	0.61	ปานกลาง	2.79	0.67	ปานกลาง		
13. การวิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นอย่างระมัดระวัง	2.75	0.77	ปานกลาง	2.65	0.61	ปานกลาง	2.67	0.64	ปานกลาง		
14. การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนำหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้	2.83	0.73	ปานกลาง	2.66	0.61	ปานกลาง	2.69	0.64	ปานกลาง		
15. การรายงานและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ	3.03	0.56	ปานกลาง	2.80	0.41	ปานกลาง	2.85	0.45	ปานกลาง		
โดยรวม			3.19	0.46	ปานกลาง	2.75	0.23	ปานกลาง	2.84	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การประเมินสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสอดคล้องด้านเศรษฐกิจ สังคม และทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.95$) การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.90$) และ การประเมินกระบวนการเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น, การประเมินผลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการประเมินหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดอบรมครูเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.47$) การประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นเป็นระยะ ($\bar{X} = 3.39$) และ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.33$) ตามลำดับ

ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า มีปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านการประเมินหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดอบรมครู เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ($\bar{X} = 2.91$) การประเมินสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความสอดคล้องด้านเศรษฐกิจ สังคม และทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.86$) และ การรายงานและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ($\bar{X} = 2.80$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดเล็ก		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.43	.25	2.77	.25	14.131	.000*
2. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้	3.31	.37	2.77	.19	8.388	.000*
3. ด้านการประเมินผลหลักสูตร	3.19	.46	2.75	.23	5.555	.000*
โดยรวม	3.31	.24	2.76	.19	12.696	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
แต่ละด้าน สามารถนำเสนอ ดังตารางที่ 8- 10

ตารางที่ 8 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาหลักสูตร นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้และ พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น	51	28.81
2	ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วม ในการบริหารอย่างจริงจัง	45	25.42
3	ควรมีการระดมทุนสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	42	23.72
4	ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่นให้ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ	39	22.03

จากตารางที่ 8 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการ
แก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาหลักสูตร เสนอ 4 ลำดับเรียงตามความถี่
จากมากไปหาน้อย คือ ควรจัดอบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการใช้และพัฒนาหลักสูตร
ท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 28.81 , ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมใน
การบริหารอย่างจริงจัง คิดเป็นร้อยละ 25.42 , ควรมีการระดมทุนสนับสนุนจากหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 23.72 และควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น
ให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ คิดเป็นร้อยละ 22.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรส่งเสริมให้มีการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาประกอบการดำเนินการใช้หลักสูตรท้องถิ่น	67	37.85
2	ควรจัดทำแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาและโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตรท้องถิ่น	56	31.63
3	ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่นให้ชุมชน ผู้ปกครองและ นักเรียนทราบ	54	30.50

จากตารางที่ 9 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการ
แก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ขอนำเสนอ 3 ลำดับ
เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรส่งเสริมให้มีการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น
มาประกอบการดำเนินการใช้ หลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 37.85 , ควรสื่อ วัสดุอุปกรณ์
และเอกสารประกอบหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเพียงพอ สามารถ นำไปใช้ได้จริง คิดเป็นร้อยละ
31.63 และ ควรจัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่นให้ชุมชน ผู้ปกครอง และ
นักเรียนทราบ คิดเป็นร้อยละ 30.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของผู้บริหาร
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการประเมินผลหลักสูตร นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ
1	ควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลหลักสูตรท้องถิ่น	57	32.23
2	ควรมีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นเป็นระยะ	38	21.46
3	ควรรายงานและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นให้หน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ	42	23.72
4	ควรมีแผนการดำเนินงานหรือโครงการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน	40	22.59

จากตารางที่ 10 พบว่า ข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการประเมินผลหลักสูตร ขอนำเสนอ 4 ลำดับเรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลหลักสูตรท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 32.23 , ควรมีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่นเป็นระยะ คิดเป็นร้อยละ 23.72 , ควรรายงานและเผยแพร่ผลการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นให้หน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ คิดเป็นร้อยละ 22.59 และควรมีแผนการดำเนินงานหรือโครงการประเมินหลักสูตรท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 21.46 ตามลำดับ